

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ : XIX (19), XXV (25), XXVIII (28)

Κείμενα:

α) Marco Tullio Cicerōne et Gaiō Antōnio consulibus, Lucius Sergius Catilīna, nobilissimi generis vir sed ingenii pravissimi, contra rem publicam coniuravit. Eum clari quidam sed improbi viri consecūti erant. Catilīna a Cicerōne ex urbe expulsus est. Socii eius deprehensi sunt et in carcere strangulāti sunt. Ab Antōnio, altero consule, Catilīna ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est.

β) Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putētis ex arbore». Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitōte decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habēmus hostem! Itaque cavēte periculum, tutamini patriam. Opibus Urbis nolite confidere.

γ) Aesōpi nostri Licinus servus tibi notus Rōmā Athēnas fūgit. Is Athēnis apud Patrōnem Epicurēum paucos menses pro libero fuit, inde in Asiam abiit. Postea Plato quidam Sardiānus, cum eum fugitīvum esse ex Aesōpi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custōdiam Ephesi tradidit. Tu hominem investīga, quaeso, summāque diligentiā vel Rōmam mitte vel Epheso rediens tecum dedūc. Noli spectāre quanti homo sit.

Παρατηρήσεις:

A. Να μεταφραστούν στη Νέα Ελληνική τα ακόλουθα αποσπάσματα: «Marco Tullio ... expulsus est», Να «Cato attulit...Carthagine» και «Is Athēnis ... dedūc. ».

Μονάδες 20

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

- I. Στο χώρο της λογοτεχνίας δεν κατάφερε να κυριαρχήσει το αγροτικό Λάτιο.
- II. Imitatio σημαίνει πρόσληψη.
- III. Ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρων έγραψε 5 «καισαρικούς», 2 «κατιλινικούς» και 10 «φιλιππικούς» λόγους.

- IV. Τα έργα του Βάρρωνα κατακλύζονται από πληροφορίες εγκυκλοπαιδικές, γραμματικές, ιστορικές και φιλοσοφικές.
 V. Ο Αύγουστος και ο Μαικήνας δεν υποστηρίζουν την έννοια της «πατρωνείας».

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις της Στήλης Α με τις ετυμολογικά συγγενείς τους στη Στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. nobilissimi	A. κομισιόν
2. generis	B. γνώση
3. decerptam	Γ. καρποφόρος
4. ostendens	Δ. γένος
5. mitte	Ε. τάση

Μονάδες 10

Γ.1.α. Από τα ουσιαστικά των παρακάτω αποσπασμάτων να επιλέξετε πέντε (5) κύρια ονόματα (μονάδες 2) και να τα γράψετε στη δοτική του αριθμού στον οποίο το καθένα βρίσκεται (μονάδες 3):

- I. **Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putētis ex arbore».**
- II. **Aesōpi nostri Licinus servus tibi notus Rōmā Athēnas fūgit.**

Κύριο όνομα	Δοτική

(Μονάδες 5)

Γ.1.β. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές ή Λανθασμένες

- I. Το **ficum** είναι ουσιαστικό μόνο της β' κλίσης

- II. Το **praecocem** είναι αιτιατική ενικού αρσενικού γένους
- III. Η γενική πληθυντικού του *patribus* είναι **patrium**
- IV. Εναλλακτικός τύπος υπερθετικού του *summa* είναι το **suprema**
- V. Το **te** στον εμπρόθετο *tecum* είναι αιτιατική ενικού της προσωπικής αντωνυμίας β' προσώπου

(Μονάδες 5)

Γ.1.γ. nobilissimi, summa: Να γράψετε τους άλλους δύο τύπους των παραθετικών του επιθέτου στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση και στη συνέχεια να σχηματίσετε το αντίστοιχο επίρρημα στο θετικό βαθμό (μόνο στο πρώτο).

(Μονάδες 5)

Μονάδες 15

Γ.2.α. Στα χωρία «*Itaque cavēte periculum, tutamini patriam*» και «*Tu hominem investigā, quaeso, summāque diligentīā vel Rōmam mitte vel Epheso rediens tecum dedūc. Noli spectāre quanti homo sit*» να εντοπίσετε τους ρηματικούς τύπους που βρίσκονται σε προστακτική, να τους καταγράψετε στη στήλη Α' (5 μονάδες) και να τους μεταφέρετε στο γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή στη στήλη Β' (5 μονάδες)

A'	B'

(Μονάδες 10)

Γ.2.β. abiit: να γραφεί η μετοχή ενεστώτα στη γενική πτώση, η αφαιρετική του σουπίου και η γενική του γερουνδίου.

(Μονάδες 3)

Γ.2.γ. Να σχηματίσετε τους τύπους των ρημάτων που ζητούνται:

coniuravit: θηλυκό γένος μετοχής Μέλλοντα στην αφαιρετική πτώση ενικού αριθμού

consecuti erant: απαρέμφατο Συντελεσμένου Μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

strangulati sunt: αφαιρετική σουπίου

(Μονάδες 2)

Μονάδες 15

Δ.1. Να χαρακτηρίσουν συντακτικά οι ακόλουθες λέξεις (είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο):

notus, diligentia, ostendens, generis, Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio consulibus

Μονάδες 10

Δ.2. Να εντοπίσετε το συντακτικό φαινόμενο που υπάρχει στις προτάσεις «**Noli spectāre quanti homo sit**», «**Opibus Urbis nolite confidere**» και να κάνετε την αντίστοιχη μετατροπή σε καθεμία από αυτές.

Μονάδες 10

Δ.3. Να αναγνωρίσετε τις παρακάτω δευτερεύουσες.

- **quando hanc ficum decerptam esse putētis ex arbore**
- **cum eum fugitivum esse ex Aesōpi litteris cognovisset**

Μονάδες 10